

Kuva: SAK

Puheenjohtaja Lauri Lyly: EU-rahast työllisyyttä ja ammattitaitoa edistämään

Liian moni jäsenemme on menettänyt työpaikkansa, mikä on todella ikävää. Siksi on erityisen tärkeää suunnata kaikki käytettävissä olevat resurssit nopeasti oikeisiin kohteisiin torjumaan laajamittaista syrjäytymistä. Tarvitaan uusia polkuja työelämään, mikä voi tarkoittaa uuden ammatin opiskelua tai entisen päivittämistä vastaamaan uusia vaatimuksia.

Työelämässä jaksaminen on noussut keskeiseksi kysymykseksi. Tiedämme omakohtaisesti ja tutkimustenkin perusteella, että ilmapiiri ei ole paras mahdollinen. Kiire ja kasvavat vaatimukset syövät jaksamista jopa siinä määrin, että ei enää nähdä mahdollisuuksia kehittämiseen. Kehittämishankkeiden avulla voitaisiin kuitenkin saada lisäresursseja ja uusia näköaloja, joilla voimme vastata työelämän haasteisiin.

Euroopan sosiaalirahasto, ESR on lupaus investoinneista ihmisiin. Sen varat on tarkoitettu tavallisen ihmisen arkea parantaviin hankkeisiin. Euroopan sosiaalirahaston tavoite on tukea työllisyyttä, parantaa työllistymisedellytyksiä sekä kehittää osaamista, työoloja ja työmarkkinoita.

Vipuvoimaa tarvitaan ja on saatavissa työelämän laadun kehittämiseen, työstä työhön muutosturvaan, opintohankkeisiin, koulutus- ja osaamistarpeiden ennakointiin, innovaatio- ja osaamisjärjestelmien kehittämiseen, välityömarkkinoille ja maahanmuut-

Euroopan sosiaalirahasto, ESR on lupaus investoinneista ihmisiin. Sen varat on tarkoitettu tavallisen ihmisen arkea parantaviin hankkeisiin, sanoo Lauri Lyly.

tajien kotouttamiseen. Euroopan aluekehitysrahasto rahoittaa yrityksiä ja niiden investointeja. Myös nämä rahat tulee suunnata työllisyyden edistämiseen.

Me SAK:laiset tarjoamme työpaikkojen asiantuntemuksemme tälle hanketoiminnalle. Työmarkkinaosapuolilla on rakennerahastojen hallinnossa erityinen rooli. Meitä kuullaan siitä, mihin tukea on suunnattava, jotta yhteiset varat käytetään mielekkäästi ja tarkoituksenmukaisesti.

Irtisanotut ja lomautetut työntekijät hyötyvät näistä ohjelmista. Koko Euroopan tasolla huoli nuorista on yhteinen. Jokaisen pitää saada ammatti ja tukea koulutukseen niin, että opinnot eivät jää kesken. Juuri tällaisiin hankkeisiin ESR:n rahoitus on tarkoitettu.

Me ammattiyhdistysliikkeessä olemme turhan vaatimattomia esittelemään hankeideoitamme. Rohkaisen kuitenkin puhumaan ideoista omalla työpaikalla, ammattiosastossa ja liitossa. Elinkeino- ja ympäristökeskusten hankeneuvojat ovat myös meidän käytettävissämme. Myös maakunnan yhteistyöryhmissä olevat palkansajaedustajat voivat edistää asiaa.

Tässä liitteessä esitellään pari mielenkiintoista hanketta, jollaisia voisimme synnyttää reilusti lisää.

Kun nyt ideoimme hankkeemme ja valmistelemme hakemuksemme, työ- ja elinkeinoministeriöltä on vahvat lupaukset siitä, että monia kammoksuttanut hankebyrokratia kevenee vielä tämän kevään aikana.

Ammattiliitot ovat jo ESR:n peruskirjan mukaan erityisessä asemassa, sosiaalipartnereina. Yhteistyötä, kumppanuutta rakentamalla ja ideoitamme eteenpäin viemällä varmistamme sen, että varat eivät jää käyttämättä, vaan niillä rakennetaan polkuja laman yli huomisen osajiksi. ■

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Nuorten verkostotyöpaja auttaa löytämään oikean ammatin Lisää itsetuntemusta ja työelämävalmiuksia

Nuorten koulutuksen ja työllistymisen tukeminen on hyvä sijoitus tulevaisuuteen. Parikymppiset etsivät usein vielä omaa alaansa tai eivät saa jalkaansa oven rakoon työllistyäkseen. Nuorten verkostotyöpaja Tampereella huolehtii väliinpuotoamisen uhkaamista nuorista.

Kouluttamattomat tai vielä paikkaansa työelämässä etsivät 16–24 -vuotiaat tamperelaiset saavat ainutkertaisen mahdollisuuden päästä paremmin kiinni urapolkuun. Nuorten verkostotyöpaja -projekti on juuri heille suunniteltu. Peruskoulun jälkeen ei ehkä sopivaa opiskelupaikkaa ole löytynyt tai opinnot ovat jääneet kesken. Koulutuksensa suunnitteluun motivoitunut nuori voi marsia TE-toimistoon tai soittaa Nuorten verkostotyöpajaan, jonka kautta työkokemus karttuu työmarkkinatukiharjoittelussa.

Yritykset tulivat joukolla mukaan kokeiluun

Harjoittelupaikat julkaistaan verkostopajan sivuilla. Kiinnostavan paikan löydyttyä nuori täyttää hakemuksen. Verkostopajan ohjaaja ottaa häneen yhteyttä ja sopii haastatteluajasta. Työharjoittelut toteutetaan Tampereella sijaitsevilla yrityksissä tai Tampereen kaupungin yksiköissä.

– Viime keväänä projekti laajeni yritys yhteistyöhön. Aiemmin harjoittelupaikat olivat pääosin Tampereen kaupungilta. Nyt yritys harjoittelusta on tulossa painopisteemme, kertoo projektipäällikkö **Sanna Ahola**.

Työharjoittelupaikka tekee lopullisen päätöksen siitä, kuka harjoittelupaikkaa hakeneista nuorista saa työharjoittelupaikan. Työharjoittelu alkaa aina ryhmävalmennuksella, minkä jälkeen verkostotyöpajan nuoret aloittavat kukin omilla harjoittelupaikoissaan. Sama ryhmä kokoontuu ryhmävalmennuspäivinä eli pajapäivinä myös työharjoittelun aikana noin yhdeksi päiväksi kuukaudessa harjoittelemaan mm. vuorovaikutustaitoja, CV:n ja työhakemuksen laatimista, haastatteluun valmistautumista. He saavat myös tukea itsetuntemuksensa vahvistamiseen. Nuoret ovat pitäneet tällaista ryhmämuotoista ohjausta antoisana ja hyödyllisenä.

Kuva: Riikka Nurmi

Tavoitteena urasuunnittelu vuosiksi eteenpäin

Nuori voi työpajassa tutustua häntä kiinnostaviin koulutusaloihin. Jakson lopulla yksilöohjaaja keskustelee nuoren kanssa hänen jatkoaikeistaan. Pajaan osallistunut saa vielä puoli vuotta harjoittelun jälkeen ohjausta suunnitelmiinsa.

Ei työnantajakaan jää eduista paitsi. Hän voi nuorta ohjaamalla vahvistaa perehdyttämis- ja ohjauskykyjään ja saa innokasta, oppimiskykyistä apuvoimaa. Samalla hän tietysti edistää nuorten työllistymistä. Työnantajalla on tukena projektin yksilöohjaaja.

– Saamme hakemuksia enemmän kuin voimme tarjota paikkoja. Kannustamme nuoria miettimään työllistymistään pitkäjänteisesti, ei hetkellisen innostuksen vallassa.

Nuorten verkostotyöpajan 4–6 kuukauden pituisille työharjoittelujaksolle osallistuu noin 100 nuorta vuodessa. Tavoitteena on, että heistä puolet saa jakson jälkeen töitä, aloittaa koulutuksen tai muun ohjatun palvelun. Verkostotyöpajasta on määrä tehdä pysyvä tamperelainen toimintamalli. ■

”NUORET OVAT PITÄNEET TÄLLAISTA RYHMÄMUOTOISTA OHJAUSTA ANTOISANA JA HYÖDYLLISENÄ.”

Nuorten verkostotyöpaja -projekti

Ohjelma ja toimintalinja: ESR, Länsi-Suomen suuralueosio, Toimintalinja 2

Projektikoodi ja toteutus aika: S10780, kevät 2009–talvi 2012

Kokonaiskustannukset: 1 090 935 €.

Toteuttaja: Tampereen kaupunki

Hallinnointi: Pirkanmaan ELY-keskus

Lisätietoja: Sanna Ahola, sannamaria.ahola(at)tampere.fi

www.tyollisyyspotti.fi/verkostotyopaja

Virkeänä ratissa – ammattikuljettajien ajoterveys nousuun

Suomen teillä kuljetettavat tavaratonnit ja ihmismäärät ovat päivittäin noin 100 000 ammattikuljettajan käsissä. Tutkimusten mukaan moni kuljettaja kärsii ylipainosta ja sen aiheuttamista johdannaissairauksista. Virkeänä ratissa -hanke auttaa ammattikuljettajien arkea: työterveyshuolto, ammattikuljettajat sidosryhmineen sekä ruokapalvelujen tuottajat istuvat saman pöydän ääreen pohtimaan työvireyttä edistäviä asioita.

Ammattikuljettajan työ vaatii tekijältään hyvää terveyttä ja vireystasoa. Erityisesti yötyö ja pitkät ajomatkat vaikuttavat kuljettajien hyvinvointiin. Tien päällä tulee usein otettua ”rekkamiehen” annos rasvaista ruokaa, ja öisin kuluu kahvilitroja hereillä pysymiseen. Noidankehä syntyy, kun rasvaiset eväät väsyttävät ja väsymiseen otetaan lisää kahvia. **Äkäslompolon Maurikin** tietää, että ammattikuljettajan lautaselle kasvis istuu huonosti.

– Täytyy olla rohkea mies, että hedelmän uskaltaa ottaa jälkiruoaksi, kertoo **Jope Ruonansuun** esittämä Mauri-hahmo. Humoristinen hahmo vie terveellisen ravinnon asiaa eteenpäin tarttuvasti ja ilman rypyytsaista saarnaamista. Maurin toivotaan herättelevän erityisesti nuoria kuljettajia pohtimaan omia elintapojaan ja työkykyään.

Ruonansuu ajaa itsekin ammattinsa vuoksi paljon ja tietää, kuinka haastavaa on toisinaan tehdä tien päällä terveellisiä ruokavalintoja. Hän on kuitenkin pyrkinyt parantamaan omia tottumuksiinsa terveytensä vuoksi.

– Aina ei ole terveellistä ruokaa tarjolla ja on kiire, väsynyt eikä ole aikaa liikkua riittävästi. Mutta pienet valinnat ovat jo isoja, hän mainitsee.

– Virkeänä ratissa kokoaa yhteen kuljettajien kannalta tärkeät tahot: työterveyshuollon, kuljettajat, heidän työnantajansa ja ruokapalveluiden tuottajat. Yhteistyössä eri osapuolet pystyvät rakentamaan muutosta tukevan ilmapiirin, jonka avulla terveellisistä ruokailutottumuksista tulee helpommin osa arkipäivää, kertoo hankkeen projektipäällikkö, erityisasiantuntija **Anne Salmi** Työterveyslaitokselta.

Käytännössä Virkeänä ratissa -hanke toteutuu työpajoina, koulutuksena, tiedottamisena, yhteistyöverkostojen kehittymisenä, erilaisina opetus- ja tiedotusmateriaaleina sekä toimenpiteiden arvioinnina. Valtakunnallinen hanke saanut runsaasti huomiota: kokonaismedialeikki on ollut tähän mennessä yli 23 miljoonaa. ■

Äkäslompolon Maurikin tietää, että ammattikuljettajan lautaselle kasvis istuu huonosti.

**”TERVEELLISISTÄ RUOKAILUTOTTUMUKSISTA
TULEE HELPOMMIN OSA ARKIPÄIVÄÄ.”**

Virkeänä ratissa – ruoasta terveyttä tien päälle 2009–2011

Ohjelma ja toimintalinja: ESR, Toimintalinja 1

Projektikoodi ja toteutusaika: S10631, 1.9.2008–31.12.2011

Kokonaiskustannukset: 1 236 540 €.

Toteuttaja: Työterveyslaitos

Hallinnointi: Sosiaali- ja terveysministeriö

Lisätietoja: erityisasiantuntija Anne Salmi, anne.salmi(at)ttl.fi

www.ttl.fi/virkeanaratissa

SCHATZ:

Kunnianpalautus Elton Johnille

EU-komissio vaati Italialta yli 700.000 euroa aluekehitysrahaa takaisin, jolla brittimuusikko Elton John oltiin palkattu esiintymään Napoliin syyskuussa 2009

”Kulttuuritapahtumat voidaan laskea hyväksyttäviin kehitysohjelmiin, mutta silloin niiden on oltava pitkän aikavälin sijoituksia”, sanoi komission edustaja Brysselissä. EU-viranomaisten mielestä tukirahat piti palauttaa, koska ne oli tarkoitettu köyhien alueiden kehittämiseen muun muassa parantamalla yhteiskunnan perusrakenteita ja koulutusta.

Ensireaktioni oli: Oikein! Rajansa kaikella, tähän on selvää varojen väärinkäyttöä. Sitten aloin ajatella ja epäillä: Millä argumenteilla kukaan voi väittää, ettei tämä konsertti täyttänyt kaikkia EU:n asettamia kriteereitä?

Koulutusta parannettiin pelkästään sillä, että Elton lauloi Lontoon kielellä. Jos kontaktihinta lasketaan, tämä oli halpa oppitunti, muutama euro per nuppi ja sadalle tuhannelle italialaiselle järjestyi kielisuihku. On vieraita kieliä opetettu tehottomamminkin.

Aivan varmasti konsertti paransi yhteiskunnan perusrakenteita: Napolin taksikuskit, baarinpitäjät ja pizzayrittäjät hymyilivät speaktaakkelin jälkeen pitkään tyytyväisinä, jäätelöpalloja myytiin syysheilteessä ennätysmäärä ja konkurssin partaalla kiikkuva paikallinen ilmapallotehtailija sai viime hetkellä pelastavan tilauksen.

Työtä ja iloa riittää konsertista monelle vielä tänäkin päivänä: Seitsemänkymmentä ihmistä rakastui sinä yönä silmittömästi, kolmetoista nuorta naista tuli raskaaksi ja jätti sen seurauksena muutamatta pois kaupungista, sinä iltana perustettiin Napoliin neljä uutta bändiä ja kolme uutta mikroyritystä.

Konsertti oli siis ilman muuta pitkän aikavälin sijoitus. Sen aiheuttamaa liikevaihtoa on mahdotonta laskea, mutta se takuulla ylittää konsertin kustannukset.

Napoli sijaitsee Euroopan periferialla ja on epäilemättä tuen tarpeessa. Sen tarpeessa ollaan toisellakin periferialla: Myös Itä-Suomella on paha ongelma: Ikärakenne siellä on sama kuin Japanissa, väestö vanhenee ja paikalliset nuoret ovat ajat sitten lähteneet Helsinkiin tai vielä pidemmälle maailmalle, missä on kunnan meininkiä. Itä-Suomeen tarvittaisiin maahanmuuttajia ylläpitämään infrastruktuuria ja peruspalveluita, mutta miten sinne houkutellaan ihmisiä elämään? Mitä muuta jännittävää siellä tarjotaan paitsi hyviä ulkoilu- ja talviurheilumahdollisuuksia?

Ehkäpä Iisalmeen, Joensuuun, Varkauteen tai Mikkeliin pitäisi kerran vuodessa hankkia Elton John tai joku muun saman vetovoimaisuuskaliiperin eurooppalainen viihdetaiteilija sirkuksineen ja hoveinensa. Se olisi alueelle valtava piristysruiske. ■

*Roman Schatz,
vapaa toimittaja ja kirjailija*

EU:n Rakenerahastotoiminta Suomessa

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Suomalaisilla on mahdollisuus saada EU:lta tukea entistä paremman Suomen ja sen eri alueiden kehittämiseksi käyttämällä EU:n 1,7 miljardin euron vipuvoimaa, jolla ideat voidaan muuttaa kehityshankkeiksi ja käytännöksi. Tukea jaetaan kahdesta rakenerahastosta Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastosta (ESR).

EU-ohjelmat kannustavat omaehtoiseen kehittämiseen ja niiden tarkoituksena on parantaa suomalaista osaamista, kilpailukykyä ja työllisyyttä. Alueellista kilpailukykyä, innovointia, yritystoimintaa ja tasapainoa tukemalla vaikutetaan koko maan hyvinvointiin. Ihmisten tasavertaiset mahdollisuudet paranevat.

Yhteistä hyvälle rakenerahastohankkeille on realistinen toteuttamissuunnitelma ja toimiva yhteistyöverkosto. Hyvien hankkeiden tulokset jäävät elämään normaaliin toimintaan, auttavat kasvattamaan kilpailukykyä ja työllisyyttä sekä turvaamaan tulevaisuutta.

EU-tukea kannattaa hakea kehitysideoiden toteuttamiseksi. Rahoitusta voivat hakea yritykset, oppilaitokset, erilaiset järjestöt, tutkimuslaitokset, kunnat, seutukunnat ja muut oikeuskelpoiset yhteisöt tai niiden yhdistelmät. EU-tuen edellytyksenä hankkeille on aina myös kansallinen rahoitus, eli valtion, kuntien ja projekteihin osallistuvien yritysten, järjestöjen ja organisaatioiden oma rahoitusosuus.

Oman alueesi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja maakunnan liitto auttavat eteenpäin.

Lisätietoja rakenerahastotoiminnasta saat SAK:ssa erikoissuunnittelija Auli Korhoselta, auli.korhonen@sak.fi, puh. 040 5414 510, www.sak.fi

www.rakenerahastot.fi